

1. jun. 1845

FAKTA

Dato:

1. jun. 1845

Sidetal:

Dagbog D, side 30-31

Dagbogens placering:

Den Hirschsprungeske Samling

Trykt udgave:

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 273-

274

TRANSSKRIFTION

1 Juni 1845.

Jeg kan ikke lægge Bogen hen inden jeg har optegnet: at det samme Selskab, som gjorde ovennævnte Skovtour,¹ gjentog en lignende, hvorved ogsaa Forældrene og flere Ældre vare tilstæde. Det var i Fredags 30 May. Aldrig skal jeg glemme det Syn, at see Selskabet leiret paa en Banke i Frederiksdals Skov ved Kobberdammen. Alle de unge Piger havde friske Bøgekrandse paa Hovederne, der blev sunget deilige Sange, Pastor Grundtvig² og Prof •31• Høyen³ vare med. Det Indtryk er jeg vis paa skal aldrig forviskes hos mig, og vil tit være mig en Glæde at mindes paa Reisen. – Det er i morgen den 2 Juny – den Dato glemmer jeg heller aldrig,⁴ men hun skulde tænke derpaa? Det er paa Onsdag den 4 Juny, den Dag for et Aar siden saae mig nedslaaet og rystet i mit Inderste; jeg gjenvandt Ro og Munterhed, men ikke Sindets Sundhed, det er sygt endnu, det kan jeg ikke dølge for mig selv, og jeg kan jo ogsaa mærke det paa mine Venner. laften saae jeg da sidste Gang Grundtvigs⁵ i deres Hjem; hvor venlige og gode have dog de Mennesker været imod mig. Jeg gik ind til Præsten i hans Stue, og sagde ham Farvel: Gud være med Dem, sagde han – men med sin egne Tone, saa de Ord gik mig ind i Sjælen; og den elskelige Kone. – Gud give, jeg maatte finde den Familie, som jeg forlader den.

For et Aar siden flygtede jeg paa Landet, indespærrede mig i en ussel Bondegaard, hvorfor kunde jeg ikke strax gjort, hvad jeg gjør nu, Aardagene derefter: reise til Udlandet. Lev vel, Margrethe! nu er det, jeg skal glemme Dig, hidtil kunde jeg det ikke! Nu skal Du ikke mere møde mig, o Gud! den sidste Gang, jeg saae hende, da vendte hun sig om, og saae efter mig, hvad vilde det Øiekast? Er det ikke muligt, at møde hende endnu engang i disse Dage? Vil det ikke imorgen Aften falde Dig ind, naar Du sidder paa Dit Kammer, at det er netop et Aar siden, Du gik fra Haven til Hjemmet, taus ved Siden af mig – vil det ikke rinde Dig i Tankerne? Og vil Du tænke: den Uforskammede! hvem mine Forældre viiste saamegen Godhed, han lønner dem med Sligt? vil Du afskye mit Minde? O Gud! hvem giver mig Vished og Svar paa mange Spørgsmaal. Margrethe! Margrethe! var jeg Dig saa uværdig? Har det ikke bedrøvet Dig: at have dryppet de første bedske Draaber i mit Bæger? Lev vel! Margrethe! Dit Navn skal nu ikke længe komme gennem min Pen – men Dit Billed staaer tit for min Sjæl. Paa Thorsdag er jeg paa Veien, og skal længe ikke pine Dig ved Møder paa Gaden. Jeg skriver og skriver, og kan dog ikke udtale, hvad der bevæger sig i mit Bryst. – lad det da kun leve der i Stilhed, og minde mig om: at jeg ingensinde maa gjøre mig Margrethe uværdig!

¹ Skovturen den 26. maj, omtalt i dagbogen 29. maj 1845.

² N.F.S. Grundtvig (1783-1872).

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

³ Kunsthistoriker N.L. Høyen (1798-1870).

⁴ Den 2. juni var årsdagen for Lundbyes fejlslagne frieri til Margrethe Elisabeth Bauditz (1820-1906).

⁵ N.F.S. Grundtvig og hans hustru Elisabeth C.M. Grundtvig, f. Blicher (1787-1851).

Hallundborg 21 Maj 1844.

Jeg kom hertil med et glæde Bidskab: at de gamle Bidskopsordre vare
blivne Old. forældre - det var i Fredags og idag Onsdag fik vi Efterret-
ning om: at baade Barnet og den unge Moder vare begge Levede. Det var
den danske Lægekunst, som havde mange smaae Misforstaaelser, og har lagt
for Dagene, at hun kaldt af mig, som jeg ogsaa tør tro, at jeg var den af Lygtenes
som kaldt først, og hende, eller lidt sidst at tilgive et Gemt, der ved Lygtenes
og en utydelig Barndom var blevet pindslidt. Men var at Memeste med baade
Aand og Bindskebet, og jeg kan tænke: at Carl naar fide hendes Død som et
haardt Slag; men Christian's hele Stilling findes jeg mere beklagelig.

Kjøbenhavn 27 Maj 1845.

I Fredags Morgens 23 Maj kom Moder og jeg her tilbage, netop Linnæus Bognæs's Døds-
tid var een Dag i Valdelev - Mandag den 26 gjorde jeg en Prædication til Skolen
hvortil jeg med mange Andre var indbudet af de tre unge Dames: Georgia, Meta
og Susanne. - 27 Maj led jeg en Ofteren ind til Biskoppen for at takke for Tønnen og
oprattene Frøken Meta Grundtvig til hendes Fødselsdag. - 28 Maj gik jeg med Omsi-
ben til Skovgaard for at se, og Frø Puggvad Samuel, og viste dem, og gik hen til
Jægersborg, hvor jeg idag kommer. - Jeg vilde taget denne Beg med mig
naar Moder som Dagene, men dets er den for stor og dets indholder den Ting,
som det kunde sees, naar jeg ikke har saa paa tidlige Gjæmmer, der for:
statter jeg den her; naar jeg eller jeg Optogulser i den, har vel meget
fundet sig og jeg derved. Paa Mandag gaar jeg ombord til Kiel.

Jeg kommer i Bygget og Lykkelig tilbage til
det kjære Danmark!

1 Juni 1845.

Jeg kan ikke lægge Beggen hen indens jeg har optjent: at det samme Ledske,
som gjorde ommevante Skonten, og det er en lignende, hvorved ogsaa Tønnen
med en flau Alde var tilstede. Det var i Fredags 30 Maj. Aldrig skal
jeg glemme det Tegn, at see Ledskebet levende paa en Bankes i Færdskedals
hav ved Kjøbenhavn. Alle de unge P. og hende friske Beg komme
paa Mandag, der blev ganske detlige Lunge, Pastor Grundtvig og Prof

